

TAMPEREEN TAIDEMUSEON NÄYTTELYT 2017

1.10.2016–29.1.2017	Essi Renvall - Ihmisyyttä etsimässä
18.2.–28.5.2017	Täältä tullaan! Naistaiteilijat modernin murroksessa
16.6.–27.8.2017	Vuoden nuori taiteilija 2017 - Tiina Pyykkinen Merja Haapala
9.9.–29.10.2017	Backlight 2017 – Itsenäisyys
18.11.2017–25.2.2018	Kansan asialla ITE

(Pohjakerros käytössä 16.6.2017 alkaen)

01.10.2016–29.01.2017 Essi Renvall - Ihmisyyttä etsimässä

Syksyllä 2016 avattu kuvanveistäjä Essi Renvallin näyttely päättyi tammikuun lopussa 2017.

18.02.–28.05.2017 Täältä tullaan! Naistaiteilijat modernin murroksessa

Täältä tullaan! Naistaiteilijat modernin murroksessa tarkastelee suomalaisten naistaiteilijoiden suhdetta 1900-luvun alkupuolen uuteen taiteeseen. Kysymme, mitä heille merkitsivät moderni elämäntapa ja taiteen modernismi, jonka piiriin useimpia näyttelyn taidemaalareista ja graafikoista ei ole yleensä yhdistetty. Miten he kuvasivat aikaansa, aikalaisiaan, urbanisoitumista, arkeaan, omaa identiteettiään taiteilijoina? Miten he omaksuivat uusia taideaatteita? Ajan taideopiskelijoista suuri osa oli naisia, mutta etenkin maailmansotien välisellä ajalla debytoineet ovat pudonneet taidehistoriallisen keskustelun ulkopuolelle, eikä naisia näkynyt vuosisadan alkukymmenten keskeisissä taiteilijaryhmissä. Mutta huolimatta siitä, että useimmat heistä toimivat taidemaailman rajoilla saamatta juuri huomiota osakseen, joukosta löytyy monia kiinnostavia ja omalaatuisia tekijöitä, joita näyttely pyrkii nostamaan esille. Vaikka tunnustettuja modernisteja, kuten Helene Schjerfbeckiä ja Ellen Thesleffiä, ei voi syrjäyttää, näyttelyssä pääpaino on tuntemattommiksi jääneissä taiteilijoissa. Näyttelyn kuraattori on professori emerita Riitta Konttinen.

Elga Sesemann: Omakuva (ajoittamaton)

21.3.–23.4.2017 Toipilas - Klassikot kiertueella 2017

Tampereen taidemuseo osallistuu Ateneumin taidemuseon tuottamaan Klassikot kiertueella 2017 -hankkeeseen esittämällä tiloissaan Helene Schjerfbeckin maalauksen Toipilas (v. 1888). Teos on esillä Taidemuseossa kuukauden ajan. Hanke on osa itsenäisyyden juhluvuoden Suomi 100 -ohjelmistoa.

16.6.–27.8.2017 Vuoden nuori taiteilija 2017 – Tiina Pyykkinen

Tiina Pyykkinen (s. 1983) on järjestyksessä 33. Vuoden nuori taiteilija. Hän asuu ja työskentelee Helsingissä. Pyykkinen valmistui Kuvataideakatemiasta kuvataiteen maisteriksi 2014. Hän on opiskellut myös Oriveden opiston kuvataidelinjalla, Pohjoismaisessa Taidekoulussa Kokkolassa, Kankaanpään taidekoulussa ja Hochschule für Grafik und Buchkunst -taidekorkeakoulussa Leipzigissa Saksassa. Ensimmäisen yksityisnäyttelynsä hän piti 2011 Helsingissä, minkä jälkeen hänen teoksiaan on ollut esillä yksityis- ja ryhmänäyttelyissä Suomessa, Saksassa ja Iso-Britanniassa.

Tiina Pyykkinen on ensisijaisesti maalari. Valolla, maalauspintojen heijastuksilla ja aineettomuuden vaikutelmilla on keskeinen osa hänen taiteessaan. Ne vangitsevat katsojat intensiteetillään maailmaan, jossa joudumme pohtimaan havaintojemme ja kuvallisen esittämisen perusteita. Mitä teoksissa tulee nähdä, missä kulkee teoksen ja todellisuuden välinen raja? Pyykkisen maalauksista ilmenevä kiinnostus tilallisten ulottuvuuksien tutkimiseen toistuu myös hänen installaatioissaan.

Kuva: Jari Kuusenaho

Valo on olennainen osa työskentelyäni. Kokonaisvaikutelma maalauksista muuttuu valon suunnan vaihtuessa, pintaa tai syvyysilluusiota korostavaksi. Valon taittuessa eri tavoin maalattujen kerrosten läpi yksivärinen maalaus muuttuu moniväriiseksi, väri itsensä vastaväriksi tai musta harmaaksi. Valo tekee materiaalista "elävää".

Teokseni ovat usein tilannesidonnaisia. Ne ovat tapahtumia, joissa kuvailu jakautuu maalattun tarinan ja ympäristöstä muodostuvien heijastusten kesken. Jokainen paikka ja aika luovat tarinaan oman muuntuvan sivujuonensa, jonka väliaikaisuus tallentuu muistoksi.

Vuoden nuori taiteilija 2017 – Tiina Pyykkinen -näyttely esitellään Tampereen jälkeen Aboa Vetus & Ars Nova -museossa Turussa 8.9.–5.11.2017.

Alakerta Taidemuseolle Muumilaakson muuton myötä

Muumilaakso muuttaa Tampereen taidemuseosta Tampere-taloon ja muuttuu samalla Muumimuseoksi. Maailman ainoa Muumimuseo avautuu 17.6.2017. Entisen Muumilaakson tiloissa Taidemuseon pohjakerroksessa käynnistetään Taidemuseon näyttelytoiminta uudelleen 16.6.2017 alkaen. Ensimmäisessä näyttelyssä esitellään tamperelaisen taiteilijan Merja Haapalan tuotantoa.

16.06.–27.08.2017 Merja Haapala – Olipa kerran

Merja Haapala (s. 1958 Kankaanpäässä) työskentelee kahden taidemuodon, keraamisen muotoilun ja vapaan veistotaiteen välimaastossa. Hänen keraamiset veistoksensa ja seinälautasensa ovat aihe maailmaltaan kerronnallisia mutta myös pitkälle tyyliä ja abstrahoituja.

Teosten rikas värimaailma on tärkeä osa Haapalan ilmaisua. Hän onkin tehnyt runsaasti tutkimustyötä lasitteiden kehittelyn parissa. Teosten erilaiset pintavaikutelmat hehkuvan kiiltävistä väreistä kontrastisiin mattapintoihin osallistuvat yhdessä muodon ja viivan kanssa teosten erityisen tunnelman luomiseen. Haapalan retrospektiivisessä näyttelyssä esitellään veistoksia ja piensarjoja tai uniikkeina valmistettuja käyttöesineitä 30 vuoden ajalta. Kaikki teokset ovat korkeapoltoista, lasitettua posliinia tai kivitavaraa.

Merja Haapala: at Your Service, 2009.
Kuva: Jouko Järvinen

09.09.–29.10.2017 Backlight 2017 – Itsenäisyys

Vuonna 2017 tamperelainen Backlight Photo Festival juhlii 30-vuotista taivaltaan teemalla *Itsenäisyys*. Yhdettätoista kertaa järjestettävä kansainvälinen valokuvatapahtuma sai noin 400 teosehdotusta yli 50 maasta. Kansainvälinen jury valitsi näistä esitettäväksi 22 teossarjaa. Näyttelyissä esitettävät kokonaisuudet pureutuvat itsenäisyyden teemaan ei vain kansallisina, vaan myös yksilötason kysymyksinä tarkastellen samalla itsenäisyyteen, itsenäistymiseen ja itsenäisyyden menettämiseen liittyviä kulttuurisia ja historiallisia piirteitä.

Mitä arvoja itsenäisyyteen tänä päivänä liittyy ja liitetään? Kuuluuko sama itsemääräämisoikeus kaikille asemaan katsomatta ja ovatko yksilölliset ja yhteiskunnalliset vaikutusmahdollisuudet niin yhdenmukaisia kuin puheissa meistä, kansasta ja kansalaisista usein annetaan ymmärtää? Tampereen taidemuseossa nähdään teoskokonaisuudet 16 taiteilijalta, yhteensä 10 maasta, näiden joukossa kolme suomalaista Majaoja-palkinnon saajaa. Taiteilijoiden nimet julkistetaan helmikuussa 2017.

18.11.–25.2.2018 Kansan asialla

Tampereen taidemuseo on Kansan asialla. Tampereen taidemuseo tarttuu itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuonna näyttelyllä ja julkaisulla teemaan, joka on puhuttanut kiihkeästi mediassa ja somessa: taiteen ja taidemaailman ja kansan, ns. tavallisen ihmisen, suhde molempiin suuntiin. Millaisena kuvataide on nähnyt ja näyttänyt kansan, mikä on ollut toivottavaa ja ihannoitua ja mikä ongelmallista ja jopa kauhistuttavaa? Mitä on eri aikoina ja eri maailmankatsomuksissa ollut kansa? Miten taidetta on haluttu tuoda kansalle ja opettaa sille oikea, hyvä maku (ja usein samalla oikea, hyvä elämä)?

Näyttely alkaa 1800-luvulta, jolloin taide-elämä Suomessa syntyi, ja jatkuu nykyaikaan asti. Vaikka rohdinmekot ovat vaihtuneet tuulipukuihin ja torppien pihapiirit lähiöiden ostareihin tai tyhjenevän maaseudun ympäristöihin, kansa ei ole hävinnyt mihinkään taiteesta ja taidemaailman keskustelusta. Eikä todellisuudesta.

Myös kansalla on suhde taiteeseen. Siitä ollaan mieltä ja sitä tehdään itse. Varsinkin julkiset taideteokset tai jotkut tapahtumat ja suuntaukset ovat herättäneet kansan syvissä riveissä mielipiteitä, jotka media ja some yhä laajemmin tuovat esille. ”Möykkytaide” ja ”postmoderni tekotaide” eivät välittömästi ole voittaneet kaikkien sydämiä, mutta värikkäitä kannanottoja ne ovat inspiroineet.

– Oman tekemisen lajeja on useita ja keskenään erilaisia: vaikkapa ITE, harrastajataide tai graffiti. Niiden tekijöiden taidenäkömukset vaihtelevat suuresti, ja niin vaihtelee myös taidemaailman suhde niihin. Kansan asialla -näyttelyssä ne esiintyvät lähinnä viittauksina.

Taiteen ja kansan suhde ei ole kuitenkaan pelkkää nirppanokkien ja punaniskojen nokittelua, vaan ennen kaikkea inspiraatiota ja oivalluksia kumpaankin suuntaan. Suhteen myrskyä ja tyventä käsitellään myös näyttelyn yhteydessä julkaistavassa kirjassa. Yhdessä ne antavat historiaa ja taustaa monitahoiselle ja tunteita herättävälle ilmiölle.

Kansan asialla on hyväksytty Suomi 100 -juhlavuoden ohjelmistoon.

Dora Wahlroos, Kesäilta, 1906 (?)
K. H. Renlundin museo Keski-Pohjanmaan maakuntamuseo

18.11.–25.2.2018 ITE

ITE-taide (lyhenne ITE, itse tehty elämä) on suomalaista nykykansantaidetta, arjen ympäristöissä syntyvää omaperäistä luovuutta. Maaseudun Sivistysliitto on kartoittanut ITE-taidetta 1990-luvun lopulta lähtien, julkaissut siitä kirjoja ja esitellyt sitä sekä kotimaassa että kansainvälisissä yhteyksissä. Nyt olemme vuorossa me eli Pirkanmaa!

ITE Pirkanmaalla -hankkeessa 2016–2018 kartoitetaan ja esitellään Pirkanmaan ITE-taiteilijoita, joista ei ole aikaisemmin systemaattisesti koottu tietoja. Tulokset liitetään mukaan koko Suomea koskevaan kartoitukseen hyödynnettäväksi alueellisesti ja valtakunnallisesti. Pirkanmaan ITE esittäytyy sekä Tampereen taidemuseon näyttelyssä että kesällä 2018 Työväenmuseo Werstaan näyttelyssä. Maaseudun Sivistysliitto julkaisee ITE Pirkanmaalla -kirjan hankkeen tuloksista 2018.

ITE-taiteesta voi lukea lisää Maaseudun Sivistysliiton sivuilta <https://msl.fi/osallistu/ite-taide4/> ja ITEn omilta sivuilta www.itenet.fi

Martti Hömppi: Tasa-arvo.
Kuva: Aki Paavola. Maaseudun Sivistysliiton kokoelma.

MUUMIMUSEO

Maailman ainoa Muumimuseo avautuu Tampere-talossa 17.6.2017!